

VYUŽÍVANIE PRVKOV RIADENIA RIZÍK PRE OBLASŤ ŠPORTOVÝCH ZRANENÍ V KONTEXTE ZLEPŠOVANIA ŠPORTOVÝCH VÝKONOV

USE OF RISK MANAGEMENT ELEMENTS FOR SPORTS INJURIES IN THE CONTEXT OF IMPROVING SPORTS PERFORMANCE

KRISTIÁN FURIAK

ABSTRACT: *The growing popularity of sports among the general public creates favourable conditions for the development of sports clubs, which, however, entails many aspects and risk factors with the potential to fundamentally affect the activities and functioning of sports organisations. Given that the sports sector within the Slovak Republic accounts for a significant number of jobs and a share of the national economy, it is in the general interest to address the improvement of conditions and long-term development of sports organisations. Globalisation in the current sports sector inevitably leads to growing competition on the international scene and brings new challenges. One of the fundamental conditions for the success of sports organisations is the satisfactory performance of their athletes. Therefore, this paper aims to investigate the possibilities of implementing risk management frameworks and practices to improve athletes' conditions, especially in the context of the issue of sports injuries. To this end, empirical research procedures were applied, based primarily on the study of literature and the application of scientific procedures of analysis, comparison, induction and deduction. The output will be a proposal of framework procedures for the transformation of standard management methods for their use in the field of sports injury management. The success of a sports organization is contingent on satisfactory sports performance, which depends on optimal conditions for the preparation, health and development of athletes. Therefore, it is advisable to look for ways to systematically and significantly reduce the risks associated with them.*

KEYWORDS: *Risks. Athletes. Sports organisations. Injuries.*

ÚVOD

V súvislosti s rýchlým rozvojom športu ako kultúrneho a ekonomického fenoménu v súčasnosti rastie potreba prinášať do tohto prostredia nové poznatky a prístupy. Ich úlohou by malo byť zabezpečenie neustáleho zlepšovania fungovania športu a jeho udržateľného rozvoja aj v kontexte budúceho vývoja spoločnosti. Vzhľadom na to, že globálne prostredie tohto odvetvia je premenlivé a nestabilné, je potrebné, aby aktéri v oblasti športu mali prostriedky a schopnosti účinne čeliť týmto výzvam. Športové organizácie v súčasnosti čelia viacerým rizikám, ktoré rôznym spôsobom ovplyvňujú ich činnosť a rast. Tak ako v iných organizáciách, aj v športových kluboch sú ľudské zdroje jednou z najdôležitejších funkčných zložiek. Na základe špecifických charakteristík športového odvetvia možno rozlišovať medzi športovcami a športovými odborníkmi, pričom obaja sú neoddeliteľnou súčasťou športovej organizácie. Práve výkonnosť športovcov a športových odborníkov rozhoduje o tom, či sú športové organizácie schopné plniť svoje ciele. Jedným z rizík, ktorým športové organizácie čoraz viac čelia, sú práve riziká spojené so zraneniami športovcov a následkami, ktoré tieto udalosti majú pre celý klub (Hudáková, 2021), (Hutchens, 2020), (Zákon č. 440/2015 Z.z).

Súčasná úroveň neustále sa zvyšujúcej globalizácie, ktorá ovplyvňuje rýchlo sa rozvíjajúci športový priemysel, vytvára prostredie, v ktorom kluby a športové organizácie čelia doteraz nepoznanej úrovni konkurencie. V takejto situácii je nevyhnutné, aby kluby a športové organizácie podnikli kroky na vybudovanie silnej pozície v kontexte neustáleho zlepšovania svojich schopností a výsledkov. Na tento účel je žiaduce čo najviac zmierniť riziká, ktoré nesú potenciálne negatívny vplyv na výkonnosť a výsledky ich športovcov. Špecifikom športových organizácií je práve dvojaký charakter tohto odvetvia, kde sa ekonomické výsledky a športové výsledky navzájom podmieňujú a oba aspekty určujú úroveň úspešnosti organizácie (Buganová, 2022), (Hutchens, 2020), (Varmus, 2019), (Mitašová, 2022).

1. ROZSAH UPLATŇOVANIA PRVKOV RIADENIA RIZÍK V ŠPORTOVOM SEKTORE

Pokiaľ ide o uplatňovanie prvkov a systémov riadenia rizík v športovom odvetví, možno pozorovať silnú paralelu medzi týmito aspektmi a systémom organizácie a financovania športu na vnútroštátnej úrovni. Rozsah uplatňovania týchto prvkov sa preto v jednotlivých krajinách alebo skupinách krajín líši podľa toho, aký systém majú zavedený. V tejto súvislosti je možné pozorovať trend, keď miera významnosti úlohy štátnych orgánov v organizácii športu ovplyvňuje nižšiu mieru využívania postupov a prístupov riadenia rizík v praxi. V rámci Slovenskej republiky sa silný vplyv systému organizácie a financovania športu prejavuje v kategórii štátneho sektora, v ktorom má dominantný vplyv štát a jeho inštitúcie. Tento stav je spôsobený tým, že štátne orgány kontrolujú najvýznamnejší zdroj financovania športu, ktorým sú verejné finančné zdroje. Táto situácia vedie k tomu, že športové organizácie sa vo veľkej miere spoliehajú na pomoc štátu a riadenie rizík sa veľmi zásadne obmedzuje na oblasti fyzickej bezpečnosti športovcov, fyzickej bezpečnosti fanúšikov na športových podujatiach a fyzickej bezpečnosti zariadení a majetku. V súčasnosti však neexistuje definovaný ani odporúčaný explicitný rámec určený na uplatňovanie riadenia rizík v športe (Buganová a kol. 2022), (Beech, 2013), (Buganová, 2022), (NSW1, 2023), (RP, 2023), (Sport, 2002).

Naopak, výskyt rámca riadenia rizík v športovom sektore v teoretickom vymedzení aj praktickej aplikácii možno pozorovať najmä v tých krajinách, ktoré sa vyznačujú zvýšenou mierou účasti súkromného sektora na organizácii a riadení športu. Tento trend sa prejavuje snahou postupne implementovať systém riadenia rizík pre športové organizácie do štandardnej základne strategického riadenia športových organizácií a zdôrazňovaním potreby mať takýto nástroj k dispozícii. V týchto krajinách je možné pozorovať štandardnú implementáciu modifikovaných systémov riadenia rizík v oblasti športových úrazov a rizík súvisiacich s rehabilitáciou športovcov. Táto oblasť je kľúčovým spojivom medzi činnosťou športovej organizácie a dosahovaním športových výsledkov, ktoré môžu prilákať nových sponzorov a fanúšikov. S postupujúcim vývojom možno čoraz častejšie pozorovať pokusy o vytvorenie špecifického a komplexného rámca riadenia rizík optimalizovaného pre športový sektor. Angloamerické krajiny sú najvýznamnejšie v zavádzaní riadenia rizík v športovom sektore, pričom hlavnými oblasťami, na ktoré sa zameriava pozornosť, sú bezpečnosť športovcov, bezpečnosť fanúšikov a verejnosti v prípade masových podujatí a fyzická bezpečnosť športových zariadení a prvkov športovej infraštruktúry (Buganová, 2021), (NSW, 2023), (Sport 2002). Rámce, ktoré sú v týchto krajinách zavedené, fungujú ako modifikácie existujúcich systémov a odkazujú na všeobecne platné normy v oblasti riadenia rizík a systémov riadenia:

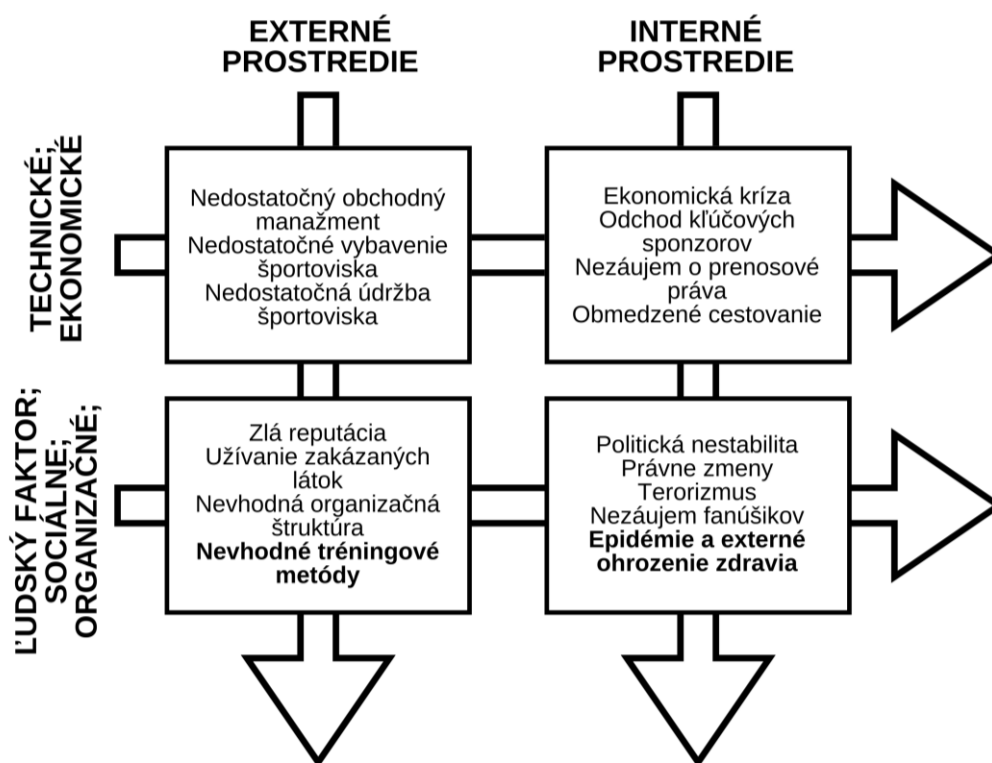
- Austrálsky systém športových organizácií poskytuje odporúčaný rámec, ktorý je k dispozícii na implementáciu v športových organizáciách. Tento rámec vychádza z celosvetovo známej a využíwanej normy ISO 31000:2018, ktorá poskytuje usmernenia pre riadenie rizík, v praxi prispôbované potrebám jednotlivých organizácií. Dôležitým prvkom je snaha o flexibilitu systému, ktorá umožňuje jednotlivým organizáciám prispôbiť systém ich individuálnym potrebám. Z tohto dôvodu neexistuje jednotný striktný rámec. Systém je v Austrálii povinný pre všetky veľké strešné organizácie a združenia v krajine. Jeho aplikácia pre jednotlivé kluby je zatiaľ len odporúčaná, ale očakáva sa, že záujem o jeho zavedenie do praxe bude narastať (NSW, 2023).
- Na rozdiel od austrálskeho systému kanadský systém neposkytuje odporúčanú normu, ale pozostáva z voľného návodu, aké kroky treba v procese riadenia rizík dodržiavať a na aké detaily sa zamerať. V zásade je založený na troch hlavných podporných činnostiach:
 - Hodnotenie - identifikácia a opis rizika, vplyv rizika, odhad rizika a hodnotenie rizika,
 - zmiernenie - akceptovanie alebo zníženie rizika,
 - komunikácia o riziku - informovanie zainteresovaných strán (Sport, 2002).

Na základe skúmania uplatňovania prvkov a rámcov riadenia rizík v sektore športu v jednotlivých krajinách možno teda konštatovať, že krajiny s vyššou účasťou súkromného sektora a nižšou účasťou štátu a štátneho rozpočtu na organizácii a financovaní športu vykazujú vyššiu mieru uplatňovania týchto prvkov vo svojom fungovaní. Predpokladáme, že hlavnú príčinu tohto javu možno pozorovať predovšetkým v potrebe získať väčšinu finančných prostriedkov prostredníctvom sponzorov alebo prostredníctvom vlastných podnikateľských aktivít športových organizácií. Pre oba tieto spôsoby financovania je základným predpokladom práve dostatočná športová výkonnosť a dosahovanie

výsledkov, ktoré sú podmienené predovšetkým dostatočnou prípravou, motiváciou a zdravotným stavom športovcov. Tieto krajiny majú zároveň dostatočne decentralizované prostredie v oblasti športu, ktoré poskytuje organizáciám a klubom dostatočný priestor na realizáciu vlastných nástrojov podľa individuálnych potrieb

2. UPLATŇOVANIE MANAŽMENTU RIZÍK V PROBLEMATIKE ŠPORTOVÝCH ZRANENÍ

Súčasný športový odvetvie prechádza významnými transformáciami, ktoré bežia v závislosti na vysokej dynamickej premenlivosti globálneho prostredia. Tieto zmeny v súčasnosti najviac ovplyvňujú externé prostredie športových organizácií, pričom sa následne premietajú aj do interného klubového prostredia. Práve silný vzťah medzi internými a externými zmenami determinuje mieru stability prostredia, v ktorom športové organizácie realizujú svoje činnosti. Na základe týchto skutočností je možné definovať model typológie rizikových faktorov, ktoré sú špecifické pre odvetvie športového podnikania. Ukážka modelu obsahujúca vybrané rizikové faktory je na obrázku 1 (Beech, 2013). Z tohto modelu je zrejmé, že problematika športových zranení ako jedného z rizík športového podnikania je priamo ovplyvnená interným ale aj externým prostredím klubu. Práve tento dualistický charakter kladie zvýšené nároky pri aplikácii prvkov a metód manažmentu rizík s cieľom efektívnej prevencie a reakcie zo strany vedenia športového klubu.

Obrázok 1 Typológia vybraných rizikových faktorov športového klubu (Beech & Chadwick, 2013)

Riziká vyplývajúce z problematiky športových úrazov majú priamy vplyv nielen na kluby a športové organizácie, ale aj na samotných športovcov, ktorí predstavujú dôležitý prvok v štruktúre prostredia športovej organizácie. Vzhľadom na tieto vzťahy je preto mimoriadne žiadané vnímať prevenciu športových úrazov aj ako dôležitý prvok vhodného pracovného prostredia v športovom klube, ktorý do značnej miery podmieňuje spokojnosť a záujem športovcov (zamestnancov) o takýto klub (Beech, 2013), (Darrow, 2009) (Krist, 2013), (LaBella, 2011), (Hollá, 2023).

Špecifickým prípadom uplatňovania systému riadenia rizík v športe je organizácia FIFA, ktorá reprezentuje futbal na medzinárodnej úrovni. Táto organizácia zaviedla interný systém riadenia rizík v súvislosti so zraneniami športovcov na svojich podujatiach. FIFA vytvára výbor, takzvaný F-MARC (Lekárske hodnotiace a výskumné centrum FIFA), ktorý združuje zainteresované strany, posudzuje

potenciálne riziká zranenia hráčov a navrhuje postupy na ich zníženie. Na základe výsledkov vedeckého výskumu a publikácií v tejto oblasti potom výbor vyhodnocuje najlepšie stratégie na oslabenie týchto rizík. Vo svojej praktickej činnosti F-MARC vo veľkej miere využíva tzv. epidemiológiu, v rámci ktorej skúma turnaje organizované FIFA s cieľom identifikovať a pochopiť mechanizmy, ktorými riziká pre hráčov a rozhodcov vznikajú, šíria sa a ovplyvňujú ich. Výsledky tohto procesu sa priebežne aktualizujú na základe zberu a spracovania nových objemov údajov (tabuľka 1) (Fuller, 2004), (Fuller, 2011), (Krist, 2013), (LaBella, 2011).

Tabuľka 1 Vybrané dáta z monitorovania rizík FIFA v rokoch 1994 až 2010 (Fuller, Junge & Dvořák, 2011)

Rizikový faktor	Zdrojové dokumenty	Závery	Požadované opatrenia
Vek	Porovnanie výskytu zranení u amatérskych hráčov v závislosti od veku (R).	Výskyt zranení sa zvyšuje s vekom a je najvyšší u starších hráčov.	Vyvinúť techniky na určenie veku mladých hráčov a monitorovať vek hráčov súťažiacich vo vekovo obmedzených súťažiach.
Pohlavie	Porovnanie výskytu a závažnosti zranenia u medzinárodných hráčov a hráčok (R).	Výskyt zranení je vyšší medzi mužmi, ale hráčky majú výrazne vyššiu pravdepodobnosť zranenia predného krížneho väzu ako muži.	Vypracovať preventívny program na zníženie výskytu zranení predného krížneho väzu medzi hráčkami.
Konštrukčné riešenie športoviska	Posúdenie okolia hracej plochy, ktoré môže mať vplyv na bezpečnosť hráča (R).	V okolí hracej plochy boli identifikované nebezpečné situácie a predmety.	Vytvoriť pokyny a požiadavky pre návrh priestorového riešenia športoviska.
Teplota	Hranie futbalu v horúcom prostredí (L).	Vysoké teploty, najmä ak sú sprevádzané vysokou vlhkosťou, majú nepriaznivý vplyv na výkon.	Vypracovať vyhlásenie a pokyny pre hranie futbalu v horúcom prostredí.

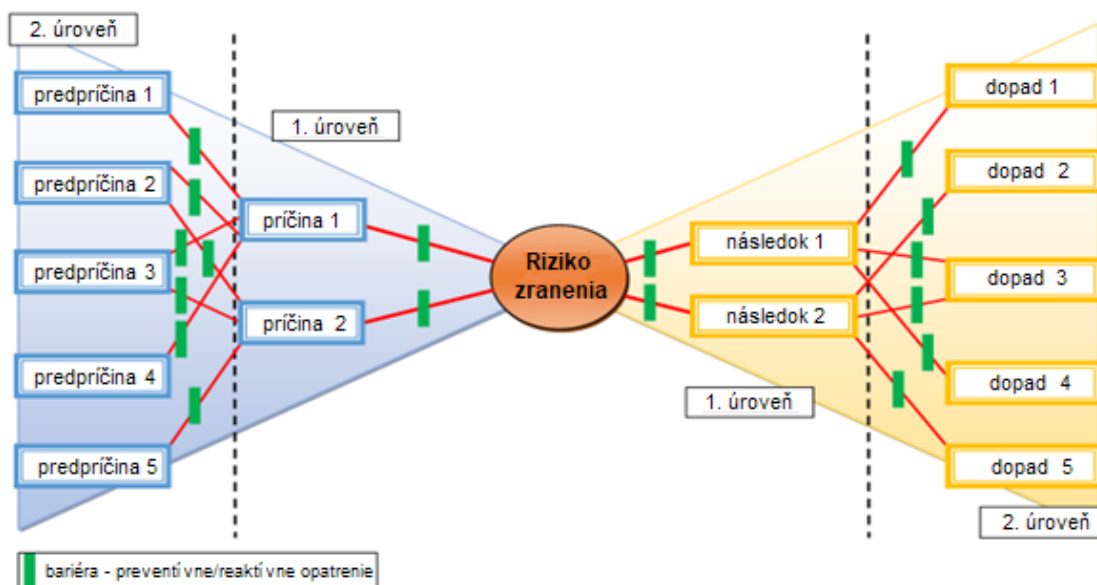
V tomto prípade sa preskúmanie dôkazov zameriava na zdroje, z ktorých možno získať viac informácií o konkrétnom riziku. V tomto prípade F-MARC rozlišuje medzi dvoma kategóriami zdrojov: literatúra (L) a výskum (R) (RP, 2023). Výsledkom výskumu výboru F-MARC bolo vytvorenie normy FIFA 11, ktorá obsahuje opatrenia a odporúčania zamerané na prevenciu športových zranení u futbalistov prostredníctvom vhodného rozcvičovacieho a prípravného programu. Norma bola následne aktualizovaná, pričom metaanalýzy implementácie programu potvrdili zníženie miery zranení futbalistov až o 50 % (Al Attar, 2016).

Bežné športové kluby a organizácie, najmä v menej populárnych športoch a s menšou členskou základňou, však majú obmedzené zdroje a vo väčšine prípadov nie sú schopné vytvoriť výbory fungujúce na rovnakých princípoch ako F-MARC. Pre potreby takýchto organizácií je potrebné hľadať iné metódy a techniky, ktoré v konečnom dôsledku spoločne vytvoria požadovaný rámec. Prístup FIFA im však môže poskytnúť inšpiráciu, pokiaľ ide o metodiku, ktorú možno po určitých úpravách úspešne zaviesť. Jednou z možností je použitie Haddonovej matice (obrázok 2), ktorá sa zameriava na identifikáciu hlavných faktorov spôsobujúcich zranenia v športe. Na jej základe možno sledovať reťazec kritických momentov súvisiacich s nežiaducou udalosťou a vytvoriť tak prehľadný systém na identifikáciu väzieb a najvýznamnejších zdrojov rizika v danej oblasti. Haddonova matica tak vytvára vstupy pre subsystém analýzy hlavných príčin nežiaducej udalosti a tým zefektívňuje implementáciu rámca riadenia rizík (Fuller, 2004), (Mitašová, 2022).

STRATÉGIE PREVENECIE			
PRÍČINY ZRANENIA			
	Fyzické faktory	Organizačné faktory	Ludské faktory
Pred udalost'ou	Vlastnosti povrchu	Tréningový program	Taktika hry
Počas udalosti	Dizajn topánky	Pravidlá súťaže	Spôsob hry
Po udalosti	Metóda fixácie zranenia	Priebeh zásahu Zdravotníkov	Rehabilitačný program

Obrázok 2 Haddonova matica a príklad jej použitia na identifikáciu koreňových príčin rizika (Fuller & Drawer, 2004)

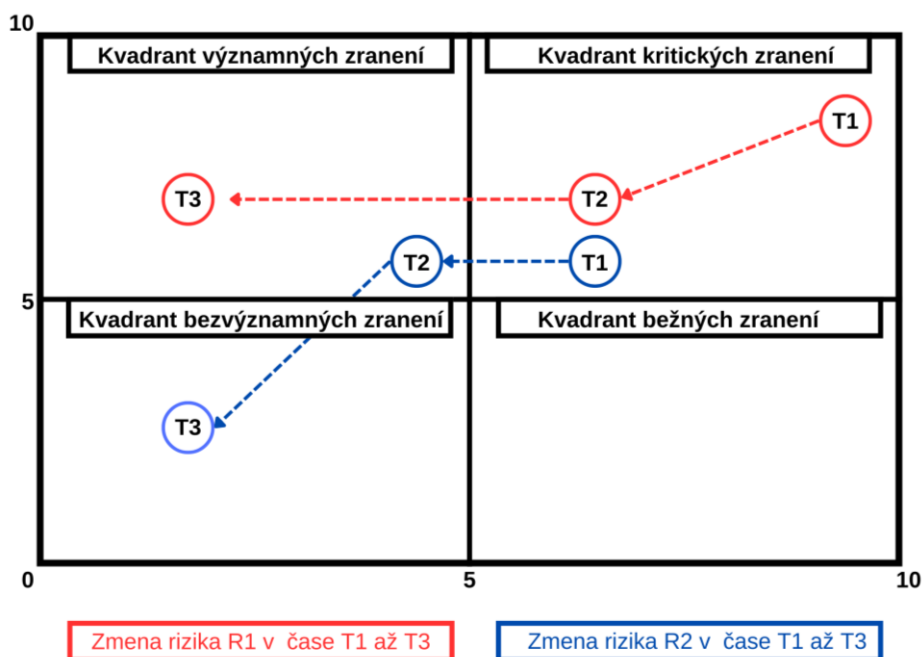
Faktory súvisiace s rizikom identifikované prostredníctvom Haddonovej matice sa následne použijú ako vstupné údaje pre analýzu samotného rizika. Pri tomto procese sa možno inšpirovať existujúcimi metódami a technikami riadenia rizík. Vzhľadom na to, že význam športového zranenia je ovplyvnený aj dobou liečenia a funkčnosťou po zranení, je potrebné do procesu analýzy rizika zahrnúť aj udalosti pôsobiace po samotnom zranení. Na tento účel sa javia ako vhodné takzvané Bow-tie diagramy. V oblasti rizík športových úrazov môže byť Bow-tie diagram elementárnou súčasťou informačného listu identifikovaných rizík a jeho prehľadné grafické znázornenie možno využiť na identifikáciu a realizáciu preventívnych a reaktívnych opatrení s následným monitorovaním ich účinnosti (obrázok 3) (Hudáková, 2020).

Obrázok 3 Použitie diagramu Bow-tie na analýzu identifikovaných rizík športových úrazov (Hudáková, 2020)

Vzhľadom na obmedzené zdroje a prostriedky športových organizácií je potrebné stanoviť priority identifikovaných rizík v oblasti športových úrazov. Na tento účel sa odporúča použiť upravenú metódu bodovania mapy rizík (obrázok 4), ktorá ponúka prehľadné prostredie na klasifikáciu identifikovaných rizík do štyroch kategórií podľa závažnosti:

- kvadrant kritických zranení,
- kvadrant významných zranení,
- kvadrant bežných zranení,
- kvadrant nevýznamných zranení (Hudáková, 2020).

Obrázok 4 Použitie mapy rizík na hodnotenie a monitorovanie identifikovaných rizík športových úrazov

V tomto prípade by práve mapa rizík zohrávala dôležitú úlohu aj pri monitorovaní riešených rizík, pričom účinnosť opatrení na zníženie rizík možno sledovať v pravidelných časových intervaloch pomocou priebežne zbieraných údajov. Týmto prístupom možno sledovať dlhodobé trendy vo vývoji rizík, aktualizovať databázu rizík a poskytnúť základ pre systém včasného varovania na dlhodobé monitorovanie rizík v športovej organizácii. Všetky tri vyššie opísané metódy spolu tvoria základ riadenia športových úrazov v športovej organizácii nasledujúcim spôsobom:

- Haddonova matica - stanovenie vzťahov a identifikácia príslušných faktorov,
- Bow-tie diagram - identifikácia scenárov, vytvorenie reťazcov udalostí a identifikácia možných preventívnych a reaktívnych opatrení,
- Mapa rizík - posúdenie identifikovaných rizík a výber priorít, pravidelné monitorovanie trendov vo vývoji úrovne identifikovaných rizík.

ZÁVER

Vzhľadom na čoraz naliehajúcu potrebu zaviesť vhodné metódy riadenia rizík v športovom odvetví je jednou z aktuálnych tém v tejto oblasti problematika prevencie športových úrazov. S cieľom riešiť túto problematiku bol vypracovaný návrh rámca riadenia rizík v oblasti športových úrazov, ktorý je postavený na využití už existujúcich metód a ich prispôbení potrebám športových organizácií. Predložený rámec v súčasnosti existuje v teoretickej rovine a bude potrebná jeho korekcia a prispôbenie konkrétnym potrebám športových organizácií. Kriticky dôležitým faktorom pre jeho budúce úspešné uplatňovanie bude najmä zjednodušenie jeho používania a pochopenia tak, aby jeho aplikácia nespôsobovala komplikácie a zároveň prinášala maximálny možný úžitok. Rámec čerpá inšpiráciu z prípadových štúdií úspešnej implementácie vedeckého systematického prístupu FIFA k znižovaniu rizika športových úrazov s cieľom zamerať sa na malé kluby s menšími zdrojmi. Cieľom rámca je výrazne znížiť počet športových úrazov a ich závažné dôsledky pre športovcov aj samotný klub, a tým pomôcť športovým organizáciám v ich udržateľnom rozvoji.

POĎAKOVANIE

Článok vznikol s podporou projektu APVV-20-0481 - *Stratégia udržateľnosti športovej organizácie v Slovenskej republike*; grantového projektu UNIZA číslo 18765 a KEGA 034ŽU-4/2023 *Implementácia výsledkov vedeckovýskumnej činnosti do vyučovacieho procesu a tvorba nových študijných materiálov na II. stupni v študijnom programe Krízový manažment*.

LITERATÚRA

- A. Al Attar, W. S., Soomro, N., Pappas, E., Sanders, R., (2016). How Effective are F-MARC Injury Prevention Programs for Soccer Players? A Systematic Review and Meta-Analysis (online). Researchgate, 2016 [cit. 2023-09-18]. Available from: https://www.researchgate.net/publication/282163017_How_Effective_are_F-MARC_Injury_Prevention_Programs_for_Soccer_Players_A_Systematic_Review_and_Meta-Analysis/related
- Beech, J., Chadwick, S., (2013). The Business of sport management. Harlow: Pearson Education Limited, p. 592.
- Buganová, K., Brutovský, M., Slepecky, J., (2022). Increasing the competitiveness and sustainability of sports organizations through risk management. In: 86th International Scientific Conference on Economic and Social Development. Lisbon: Varazdin Development and Entrepreneurship Agency and University North, pp. 200-207.
- Buganová, K., Hudáková, M., Furiak, K., (2022). Uplatnenie manažmentu rizík a krízového manažmentu v športovom podnikaní [online]. Drepo.uniza.sk, 17.11. 2022 [cit. 2023-09-23]. Available from: <https://drepo.uniza.sk/bitstream/handle/hdluniza/834/1671526026-KM-2-2022-11-17.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Buganová, K., Hudáková, M., Lusková, M. (2021). Manažment rizík v športových organizáciách [online]. [cit. 2023-09-18]. Available from: <https://fbi.uniza.sk/uploads/files/1638890212-Buganova-Hudakova-Luskova.pdf>
- Buganová, K., Hudáková, M., Lusková, M., (2022). Manažment rizík v športových organizáciách [online]. Drepo.uniza.sk, 17.01. 2021 [cit. 2023-09-18]. Available from: <https://drepo.uniza.sk/bitstream/handle/hdluniza/540/1638890212-Buganova-Hudakova-Luskova.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Hutchens, S., Stokowski, S., Lasater, K., Dittmore, S., (2020). Transformational Leadership in Club Sports. In: Kentucky SHAPE Journal, vol. 58, iss. 1, pp. 22-37.
- Darrow, C. J., Collins, C. L., Yard, E. E., et al (2009). Epidemiology of severe injuries among United States high school athletes: 2005–2007. In: The American Journal of Sports Medicine, vol: 37, iss: 9, pp. 1798–805.
- Fuller, C., Drawer, S., (2004). The Application of Risk Management in Sport [online]. Researchgate, 2004 [cit. 2023-09-24]. Available from: https://www.researchgate.net/publication/8549499_The_Application_of_Risk_Management_in_Sport
- Fuller, C.W., Junge, A., Dvorak, J., (2011). Risk management: FIFA's approach for protecting the health of football players [online]. Researchgate, 2011 [cit. 2023-09-24]. Available from: https://www.researchgate.net/publication/51855049_Risk_management_FIFA's_approach_for_protecting_the_health_of_football_players
- Hollá, K., Ďaďová, A., Hudáková, M., Valla, J., Cidlinová, A., Osvaldová, L.M., (2023). Causes and circumstances of accidents at work in the European Union, Slovakia and Czech Republic. In: Frontiers in Public Health, vol. 11/2023:1118330. doi: 10.3389/fpubh.2023.1118330
- Hudáková, M., Buganová, K., (2020). Metódy a techniky manažmentu rizík v podniku. Žilina: Edis - vydavateľské centrum ŽU, p. 155.
- Krist, M. R., van Beijsterveldt, A. M., Backx, F. J., et al (2013). Preventive exercises reduced injury-related costs among adult male amateur soccer players: a cluster-randomised trial. In: Journal of Physiotherapy, vol: 59, iss:1, pp. 15–23.
- LaBella, C. R., Huxford, M. R., Grissom J, et al (2011). Effect of neuromuscular warm-up on injuries in female soccer and basketball athletes in urban public high schools: cluster randomized controlled trial. In: Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine, vol: 165, iss: 11, pp. 1033–40.
- Mitašová, V., Kubás, J., Hollá, K., Makovická Osvaldová, L., Cidlinová, A., (2022). The Need of Tools Creation for Risk Assessment in the Slovak republic. In: International Journal of Interdisciplinary in Theory and Practice ITPB, vol: 24/2022, ISSN 2344 – 2409. Available from: <http://www.itpb.eu/index.php/ct-menu-item-3/15-economics/543-24-cislo-clanok-4>
- NSW Office of Sport, (2023). Risk, crisis management and sport business recovery resources [online]. 2023 [cit. 2023-09-25]. Available from: <https://www.sport.nsw.gov.au/running-your-sso/risk-management/risk-crisis-management-and-sport-business-recovery-resources>
- RP Edu, (2023). Risk Management in Sport [online]. 24.04. 2023 [cit. 2023-09-25]. Available from: <https://www.rp.edu.sg/ace/short-course/Detail/risk-management-in-sports>
- Sport Law, (2002). Risk Management for Sport Organizations and Sport Facilities [online]. Sport Law, 2002 [cit. 2023-09-25]. Available from: <https://sportlaw.ca/risk-management-for-sport-organizations-and-sport-facilities/>
- Varmus, M., Ferenc, P., Kubina, M. (2019). Manažment športových organizácií. Žilina: Edis - vydavateľské centrum ŽU, p. 180.
- Zákon č. 440/2015 Z.z. o športe, v znení neskorších predpisov

Kristián Furiak, Ing.

Fakulta bezpečnostného manažmentu, Žilinská univerzita v Žiline, 1. mája 32, 010 26 Žilina, Slovensko
e-mail: kristian.furiak@uniza.sk
